

Αγαπητές αναγνώστριες

Αγαπητοί αναγνώστες

Η αυξημένη εκδοτική κίνηση της τελευταίας πενταετίας και κυρίως της πρόσφατης διετίας σε διασκευές και μεταφράσεις διασκευασμένων κλασικών έργων για μικρά παιδιά, οδήγησε την συντακτική επιτροπή του περιοδικού στην απόφαση να αφιερώσει το παρόν τεύχος (33) στο θέμα αυτό.

Μια δεκαετία πριν, το 2011, είχε κυκλοφορήσει ο συλλογικός τόμος με αντίστοιχη θεματική και τίτλο *Αφηγήσεις που δεν τελειώνουν ποτέ. Κειμενικές και εικονογραφικές διασκευές για παιδιά* από τις εκδόσεις Παπαδόπουλος σε επιμέλεια των Δ. Δαμιανού & Σ. Οικονομίδου.

Σε εκείνο το τόμο είχαν τεθεί προβληματισμοί και είχαν εκφραστεί απόψεις για το ζήτημα των διασκευών. Το θέμα παραμένει ανοιχτό και έτσι στο παρόν τεύχος φιλοξενούνται άρθρα ακαδημαϊκών, υποψ. Διδασκτόρων και μεταφραστών, προκειμένου να ενισχυθεί ο διάλογος γύρω από το συγκεκριμένο θέμα.

Το αφιέρωμα ανοίγει η υπογράφουσα με ένα εισαγωγικό και προλογικό κείμενο και γενικές τοποθετήσεις. Ακολουθούν τα άρθρα των:

Κανατσούλη Μένη, Καθηγήτρια στο ΑΠΘ και τίτλο *Διασκευάζοντας για παιδιά την παλιά, καλή κλασική λογοτεχνία ... σήμερα*. Το άρθρο βασισμένο στη θεωρία των διασκευών επιχειρεί να διερευνήσει προσαρμογές σημαντικών έργων που ανήκουν στην κλασική λογοτεχνία για το παιδικό αναγνωστικό κοινό και να καταδείξει ότι το κλασικό έργο μέσω της διασκευής καταφέρνει να αποκτήσει νέα λογοτεχνική και αισθητική δυναμική.

Οικονομίδου Σούλα, Αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο και τίτλο *«Κατάλληλον δι' ανηλίκους»: τί είδους αναγνώστες εννοούνται στις διασκευές για 'παιδιά'?* Το άρθρο αφορά στον αναγνώστη καθώς τα αρχικά κείμενα πριν τη διασκευή απευθύνονταν σε άλλο αναγνωστικό κοινό και θέτει το ζήτημα σε ποιον τελικά τα παιδικά βιβλία απευθύνονται. Τονίζεται ότι μέσω της διασκευής και σε σχέση με το αφετηριακό κείμενο γίνονται κατανοητές οι αλλαγές, επειδή στη νέα του μορφή απευθύνεται σε παιδιά:. Πιο συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στα επεξηγηματικά σχόλια που προστίθενται αλλά και τι παραλείφθηκε. Για να διερευνηθεί ο εννοούμενος αναγνώστης-παιδί μιας διασκευής εξετάζονται οι αλλαγές στο έργο του Oscar Wilde *Ο Ευτυχισμένος Πρίγκιπας*.

Γιαννικοπούλου Αγγελική, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ και τίτλο *Αναδιηγήσεις παραμυθιών*

σε εικονογραφημένα βιβλία χωρίς λόγια. Το παρόν άρθρο μελετά ζητήματα διασκευής στην ιδιαίτερη κατηγορία του εικονογραφημένου βιβλίου χωρίς λόγια (wordless picture books) τα οποία αφηγούνται εικονογραφικά μια γνωστή ιστορία, μετατοπίζοντας όμως το ενδιαφέρον στους εικαστικούς πειραματισμούς ή τους πρωτότυπους σχολιασμούς των μυθοπλαστικών γεγονότων.

Παπαρούση Μαρίτα, Καθηγήτρια Παν. Θεσσαλίας και τίτλο «Διασκευές λογοτεχνικών έργων σε εικονιστορήματα (graphic novels): το *Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – Graphic Diary*». Το άρθρο επιχειρεί να αναδείξει ζητήματα που προκύπτουν από τα ερωτήματα «πώς η τέχνη παράγει τέχνη ή πώς η λογοτεχνία παράγει λογοτεχνία;», εάν μεταβάλλεται η έννοια του αρχικού κειμένου και πώς μέσω της διασκευής, επικεντρώνοντας στο είδος του graphic novel.

Σηφάκη Ευγενία, Επίκουρη Καθηγήτρια Παν. Θεσσαλίας και **Κονταξή Ελένη**, μέλος ΕΔΙΠ στο ίδιο Πανεπιστήμιο και τίτλο *Η παιδική ηλικία της ηρωίδας στο έργο Τζέην Έντ της Charlotte Brontë, σε ελληνικές εκδόσεις για παιδιά*. Το άρθρο θέλοντας να απαντήσει στο ερώτημα «γιατί διαβάζουμε σήμερα το λογοτεχνικό έργο Τζέην Έντ», ασχολείται με τη μελέτη της πρόσληψης στην Ελλάδα του έργου των αδελφών Brontë. Για το σκοπό αυτό επιλέγει συγκεκριμένες ελληνικές εκδόσεις για παιδιά του μυθιστορήματος της Charlotte Brontë Τζέην Έντ. Αφετηρία των ερευνητριών είναι η θέση ότι οι διασκευές αποτελούν νέες λογοτεχνικές μορφές, που αποτυπώνουν μία ερμηνευτική άποψη του αρχικού κειμένου, ενώ ταυτόχρονα εγγράφονται σε αυτές, πολιτισμικά και ιδεολογικά στοιχεία της εποχής της δημιουργίας τους.

Καραντώνα Γεωργία, υπ.διδάκτορας Παν. Θεσσαλίας και **Τσιλιμένη Τασούλα**, Καθηγήτρια του ίδιου πανεπιστημίου και τίτλο *Διασκευάζοντας κλασική αμερικανική λογοτεχνία σε graphic novel: ρατσισμός, φυλετική ισότητα και δικαιοσύνη στο έργο της Harper Lee Όταν σκοτώνουν τα κοτσύφια*. Οι συγγραφείς λαμβάνοντας υπόψη τη θεωρία για τις διασκευές και την άποψη ότι το είδος του graphic novel προτείνει νέους τρόπους προσέγγισης κλασικών λογοτεχνικών έργων, επιχειρούν να εξετάσουν τους τρόπους που ο Fred Fordham αξιοποιεί στη διασκευή του κλασικού έργου της Harper Lee *Όταν σκοτώνουν τα κοτσύφια* σε graphic novel, αναδεικνύοντας ζητήματα ιδεολογίας, στερεοτυπικών διακρίσεων και φυλετικής ανισότητας.

Τα δυο άρθρα που ακολουθούν έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα καθώς εκφέρουν απόψεις για τη μετάφραση εκ μέρους των ίδιων των μεταφραστών αλλά και εκ μέρους υπευθύνου εκδοτικού τομέα.

Έτσι η έμπειρη Μεταφράστρια και Συγγραφέας **Κώστα Κοντολέων**, επιχειρεί να αναπτύξει τις απόψεις της για την μετάφραση, σαν επαγγελματική κυρίως δραστηριότητα, αλλά και για τα προβλήματα που μπορεί να συναντήσει ένας/μια καλός/ή μεταφραστής/στρια στην πορεία της μεταφοράς ενός λογοτεχνικού κειμένου από τη γλώσσα πηγή στη γλώσσα στόχο (τη δική του).

Τέλος η Διδάκτωρ παιδικής λογοτεχνίας Πανεπιστημίου Surrey και Υπεύθυνη παιδικού-εφηβικού βιβλίου στις εκδόσεις Ψυχογιός, **Δομινίκη Σάνδη**, εστιάζει στον αποφασιστικό ρόλο των εκδοτών για την δημιουργία, παραγωγή και διάδοση της μεταφρασμένης παιδικής λογοτεχνίας. Η επιλογή των έργων που θα μεταφραστούν και των συντελεστών που θα το προσαρμόσουν στη νέα τους μορφή, αλλά και άλλα σημεία, είναι εκείνα τα οποία αναδεικνύονται στο άρθρο αυτό.

Ευχαριστίες θερμές στους /στις συγγραφείς για την κατάθεση των άρθρων τους στο περιοδικό μετά από προσωπική πρόσκληση της υπογράφουσας το editorial.

Καλό Καλοκαίρι

Τασούλα Τσιλιμένη

Διευθύντρια του περιοδικού **KEIMENA**